

На основу члана 35. став 5. Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник Републике Српске“, број 52/10) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број:118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, доноси

**ПРАВИЛНИК
О САДРЖАЈУ ДЕКЛАРАЦИЈЕ, УПУТСТВА ЗА ПРИМЈЕНУ СРЕДСТАВА ЗА
ЗАШТИТУ БИЉА И НАЧИН РУКОВАЊА ИСПРАЖЊЕНОМ АМБАЛАЖОМ
ОД СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА**

Члан 1.
(предмет)

- (1) Овим Правилником се прописује садржај декларације и упутства за примјену средстава за заштиту биља, начин руковања испражњеном амбалажом, као и специфични захтјеви и ознаке ризика и упозорења за човјека и животну средину.
- (2) Означавање средстава за заштиту биља се уређује и посебним прописима о разврставању, паковању и означавању опасних материја и смјеша.

Члан 2.
(Значење израза)

Изрази употребљени у Закону о средствима за заштиту биља („Службени гласник Републике Српске“, број 52/10), користе се и у овом Правилнику, а изрази употребљени у овом Правилнику имају сљедеће значење:

- 1) **„Декларација и упутство за примјену (у даљем тексту: етикета)“** јесу подаци о средствима за заштиту биља прописани овим правилником, видљиво и неизбрисиво наведени на амбалажи, који могу бити текстуални и графички, а служе кориснику за руковање и примјену тог средства за заштиту биља;
- 2) **„Пропратни лист“** јесте лист који се прилаже уз амбалажу средства за заштиту биља у случају недостатка слободног простора на првом видљивом дијелу етикете тј. амбалаже, и сматра се саставним дијелом етикете.
- 3) **„Специфичне ознаке ризика за човјека и животну средину“** јесу додатне ознаке са текстуалним дијелом за посебне ризике за здравље људи, животиња и животну средину којима се средства за заштиту биља, ако је потребно додатно обиљежавају, поред обиљежавања у складу са прописима којима се уређују хемикалије;
- 4) **„Специфичне ознаке упозорења за човјека и животну средину“** јесу додатне ознаке са текстуалним дијелом за мјере безбједности за заштиту здравља људи, животиња и животну средину којима се ако је потребно, средства за заштиту биља додатно обиљежавају, поред обиљежавања у складу са прописима којима се уређују хемикалије.

Члан 3.

- (1) Свако средство за заштиту биља које се ставља у промет мора бити опремљено етикетом у складу са одредбама овог правилника.
- (2) Средства за заштиту биља која садрже активне материје уврштене на Листу одобрених супстанци, а која су оцијењена у складу са прописом о јединственим начелима за оцјењивање средства за заштиту биља или регистрована у складу са Законом о средствима за заштиту биља („Службени гласник Републике Српске“, број:52/10), морају бити опремљена етикетом на којој су наведене и додатне ознаке

упозорења о посебним ризицима за људе или животну средину из Прилога I овог правилника, као и додатне ознаке обавјештења за заштиту људи или животну средину из Прилога II овог правилника.

- (3) Подаци из члана 5. став (1) овог правилника могу бити директно отиснути на амбалажу средства за заштиту биља односно његово паковање, или се могу налазити на етикети налијепљеној и безбједно причвршћеној на изворној амбалажи.
- (4) Сви подаци наведени на етикети морају бити тачни, јасни, видљиви и читљиви као и написани једним од службених језика и писама који се користе у Републици Српској. Величина слова на етикети не смије бити мања од 2 мм.

Члан 4.

Уз захтјев за регистрацију средства за заштиту биља, подносилац захтјева мора приложити и приједлог етикете у складу са одредбама овог правилника.

Члан 5.

- (1) Етикета мора садржавати сљедеће податке о средству за заштиту биља:
 - 1) трговачки назив средства за заштиту биља;
 - 2) назив и адресу произвођача, заступника или представника у Републици Српској, број рјешења о регистрацији средства за заштиту биља, а у случају да произвођач није вршио паковање и име и адресу лица које је паковало средства за заштиту биља;
 - 3) назив сваке активне материје и друге материје које средство за заштиту биља садржи, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, с тим да се ако називи нису садржани у тим прописима користе ISO тривијални називи, а када ни тих назива нема, користе се називи у складу са IUPAC правилима;
 - 4) садржај сваке активне материје и друге материје које средство за заштиту биља садржи;
 - 5) нето количину средства за заштиту биља изражену у g или kg за чврсте формулације, у g, kg, ml или l за гасовите формулације и у ml или l за течне формулације;
 - 6) број шарже и датум производње;
 - 7) симптоме тровања и мјере прве помоћи и лијечења;
 - 8) специфичне ознаке ризика и упозорења за човјека и животну средину, у складу са чланом 11. овог правилника;
 - 9) намјену средства за заштиту биља (инсектицид, хербицид, фунгицид и слично), начин дјеловања, штетни организам кога сузбија и биљна врста/биљни производ на којој/коме се примјењује;
 - 10) врсту формулације (квашљиви прахак, концентрована емулзија и слично) и ознаку формулације;
 - 11) примјене за које је средство за заштиту биља регистровано и посебни услови пољопривредне производње, врсте биља или животне средине у којима се средство за заштиту биља може примјењивати и/или у којима се средство за заштиту биља не смије примјењивати;
 - 12) детаљно упутство и услове за примјену (врста биља/биљних производа, доза – количина/концентрација примјене укључујући и максималну дозу по хектару по третирању када је потребно, циљани штетни организми, вријеме примјене, максимални број третирања у току године, временски размак између третирања,

начин примјене, примјена на мањим површинама, могући утицаји на ефикасност, могућност мјешања са другим средством за заштиту биља и слично);

13) безбједне временске периоде од примјене средства за заштиту биља до:

- сјетве или садње биљне врсте која се третира,
- сјетве или садње наредне биљне врсте у плодореду,
- поновног уласка људи (радна каренца) и животиња на теретирану површину,
- бербе, жетве, откоса или прераде ускладиштених пољопривредних производа (каренца),
- употребе или конзумирања производа;

14) упозорење о могућој фитотоксичности, сортној осјетљивости или другим директним или индиректним нежељеним штетним ефектима средства за заштиту биља на биље или биљне производе заједно са интервалима које треба поштовати између примјене и сјетве или садње биљне врсте која се третира и на наредне биљне врсте у плодореду и сусједне биљне врсте;

15) видљиво упозорење: „Прије примјене средства за заштиту биља обавезно прочитати етикету и пратеће упутство за употребу”;

16) упутство за правилно складиштење, начин испирања амбалаже, поступање са остацима средства за заштиту биља и испражњеном амбалажом;

17) рок употребе;

18) забрану за корисника да поново користи амбалажу средство за заштиту биља или да ту амбалажу користи у неке друге сврхе;

19) врсту корисника који могу примењивати средство за заштиту биља у случају када је кориштење ограничено на одређене категорије корисника;

20) опис поступка чишћења уређаја за примјену;

ш) класификацију и обиљежавање средства за заштиту биља, у складу са прописима којима се уређују хемикалије;

21) упутство о поступању у случајевима испуштања средства за заштиту биља у животну средину;

22) друге корисне податке за које је рјешењем о регистрацији средства за заштиту биља одређено да се наводе на етикети (примјера ради: примјена у складу са принципима интегралне заштите биља или обавеза да се прије примјене средства за заштиту биља обавијесте сусједи који могу да буду изложени заносу или слично).

(2) Датум производње, рок употребе и број шарже могу, умјесто на етикети, бити отиснути и на видљивим мјестима на амбалажи. У том случају на етикети треба навести на којем дијелу амбалаже се ови подаци налазе.

Члан 6.

(1) Садржај активне материје и друге материје на етикети изражава се:

1) у % m/m и g/kg, за средства за заштиту биља у облику чврстих формулација, аеросола, испарљивих течности (макс. тачка кључања 50⁰С) и вискозних течности (доња граница 1 Pa c на 20⁰С);

2) у % m/m и g/l, за средства за заштиту биља у облику других течности и формулације у облику гела;

3) у % v/v и % m/m за средства за заштиту биља у облику гаса;

4) као број активних јединица по запремини или тежини или изражен на било који други начин који је релевантан за дати микроорганизам, ако је активна материја

средства за заштиту биља микроорганизам, укључујући и вирусе (примјера ради: колоније које формирају јединице по gramu cfu/g).

Члан 7.

- (1) На етикети се не могу наводити подаци који могу да доведу до забуне у погледу могућих ризика од средства за заштиту биља за здравље људи, животиња или животну средину, као што су изрази: „ниског ризика”, „нетоксично”, „није штетно”, „безопасано” и слично.
- (2) На етикети се може навести да се средство за заштиту биља које није отровно за пчеле може примјењивати у вријеме лета пчела или када су биљне или коровске врсте у фази цвјетања или изрази са сличним подацима који се односе на заштиту пчела само ако је решењем о регистрацији дозвољена примјена средства за заштиту биља под тим условима.

Члан 8.

- (1) Подаци из члана 5. овог правилника налазе се на првом видљивом дијелу етикете. Подаци из члана 5. тач. ј), к), л), љ), н), о), с), ш), у), и в) могу да се налазе и на другим дијеловима етикете, ако нема слободног простора на првом видљивом дијелу етикете, али се у том случају трговачки назив средства за заштиту биља мора налазити на врху свих дијелова етикете.
- (2) У случају недостатка простора на етикети, односно амбалажи одређени подаци из члана 5. овог правилника наводе се у пропратном листу (у облику књижице и слично), који се прилаже уз амбалажу средства за заштиту биља, а који представља саставни дио етикете (у даљем тексту: пратеће упутство за употребу).
- (3) Ако средства за заштиту биља има етикету и пратеће упутство за употребу, на етикети, односно амбалажи тог средства за заштиту биља морају да се налазе подаци из члана 5. тач. а), б), в), г), д), њ), е), ж), з), и), м), п) и р) и тада се на етикети обавезно наводи: „Прије употребе средства за заштиту биља обавезно прочитати етикету и пратеће упутство за употребу”, а на пратећем упутству за употребу морају да се налазе сви подаци из члана 5. овог правилника.
- (4) У случају да је за средства за заштиту биља у складу са чланом 11. овог правилника, потребно навести специфичне ознаке ризика и упозорења за човјека и животну средину, као и ознаке на етикети, морају се навести одвојено од класификације средства за заштиту биља, у складу са прописима којима се уређују хемикалије.

Члан 9.

Коначан изглед и садржај етикете средства за заштиту биља за сваку поједину величину амбалаже произвођач, заступник, односно представник доставља министарству прије стављања средства за заштиту биља у промет.

Члан 10.

- (1) Етикета средства за заштиту биља, за које је рјешењем министарства одобрено испитивање у истраживачке или развојне сврхе које се изводе у животној средини, мора да садржи:
 - 1) податке из члана 5. став (1), тачке б), в), г), з), и) овог правилника;
 - 2) друге податке који су одређени у рјешењу о одобравању испитивања;

- 3) видљиво упозорење: „Производ непотпуно категорисан, намијењен за експерименталну употребу, руковати са изузетном пажњом”.
- (2) Етикета средства за заштиту биља из става (1) овог члана може да садржи и друге податке из члана 5. овог правилника.
- (3) На етикету средства за заштиту биља из става (1) овог члана примјењују се одредбе члана 7. овог правилника.

Члан 11.

- (1) Специфичне ознаке ризика за човјека и животну средину, као и специфични захтјеви за њихову додјелу – Додатне ознаке ризика за здравље људи, животиња и животну средину и критеријуми за њихову додјелу, наведени су у Прилогу I овог правилника и чине његов саставни дио.
- (2) Специфичне ознаке упозорења за човјека и животну средину, као и специфични захтјеви (критеријуми) за њихову додјелу – Додатне ознаке безбједности за заштиту здравља људи, животиња и животну средину и критеријуми за њихову додјелу, наведени су у Прилогу II овог правилника и чине његов саставни дио.
- (3) Специфичне ознаке ризика и специфичне ознаке упозорења из става (1) и (2) овог члана наводе се на етикети средства за заштиту биља као допуна обиљежавању смјеша у складу са прописима о хемикалијама и то ако се, у поступку процјене средства за заштиту биља при регистрацији, утврди да је њихово навођење потребно.
- (4) Специфичне ознаке ризика и упозорења за човјека и животну средину додјељују се и средства за заштиту биља која као, активне супстанце садрже микроорганизме, укључујући и вирусе.
- (5) Када се ради о сензибилизацији коже и дисајних органа, обиљежавање средства за заштиту биља која као активне материје, садрже микроорганизме, укључујући и вирусе мора бити у складу са прописима којима се уређује потребна документација за оцјену активне материје, односно потребне документација за оцјену средства за заштиту биља.

Члан 12.

Испражњену амбалажу од средства за заштиту биља у облику чврстих формулација која се примјењују без разрјеђивања (грануле, прашиво за запрашивање и слично) потребно је снажно протрести да би што мањи садржај средства за заштиту биља заостао у амбалажи.

Члан 13.

- (1) Испражњену амбалажу од средства за заштиту биља у облику чврстих и течних формулација која се примјењују разрјеђивањем (водорастворљиво прашиво, квашљиви прашак, концентрат за емулзију, концентрована суспензија, вододисперзибилне грануле и слично) потребно је испрати одмах након пражњења, како се средство за заштиту биља не би осушло у унутрашњости амбалаже.
- (2) Течност од испирања амбалаже из става 1. овог члана (испирак) сипа се у резервоар уређаја за примјену средстава за заштиту биља и користи за припремање раствора за третирање.

Члан 14.

(1) Испражњена амбалажа из члана 13. став 1. овог правилника испира се коришћењем поступка троструког испирања или поступка испирања под притиском.

(2) Испирање испражњене амбалаже из члана 13. став 1. овог правилника поступком троструког испирања врши се на следећи начин:

1) садржај амбалаже се испразни у резервоар прскалице и остави да се оциједи 30 секунди;

2) дода се вода до 1/3 запремине амбалаже;

3) амбалажа се затвори и садржај снажно промућка тако да вода дође до свих унутрашњих површина;

4) затварач амбалаже се скине и пусти се да вода којом је извршено испирање исцури у резервоар уређаја за примјену средстава за заштиту биља и амбалажа се остави 30 секунди да се оциједи.

(3) Поступак из става 2. овог члана се понови још два пута, с тим да се, сваки пут при понављању поступка испирања користи чиста вода, а затим се испрана амбалажа пробуши на три мјеста и тако учини неупотребљивом.

(4) Испирање испражњене амбалаже из члана 13. став 1. овог правилника поступком под притиском врши се коришћењем специјалног распршивача који се налази на уређајима за примјену средстава за заштиту биља.

(5) Испирање испражњене амбалаже из члана 13. став 1. овог правилника поступком поступком под притиском врши се на следећи начин:

1) дно или бочни зид амбалаже се пробуши и на то место се причврсти специјални распрскивач – дизна уређаја за примјену средстава за заштиту биља;

2) кроз специјални распрскивач – дизну пропушта се вода у трајању од око 30 секунди;

3) по завршеном испирању, амбалажа се оставља да се оциједи и осуши, пробуши се на три мјеста и тако учини неупотребљивом.

Члан 15.

Са испражњеном амбалажом из чл. 12. и 13. овог правилника поступа се у складу са упутством за правилно поступање са испражњеном амбалажом, наведеним на етикети, односно у складу са прописима којима се уређује опасни отпад.

Члан 16.

Одредбе овог правилника које се односе на етикетирање средства за заштиту биља ће се примјенљивати од 01.01.2015. године.

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум,

МИНИСТАР
проф. др Стево Мирјанић

ПРИЛОГ I
ДОДАТНЕ ОЗНАКЕ РИЗИКА ЗА ЗДРАВЉЕ ЉУДИ, ЖИВОТИЊА И ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ЊИХОВУ ДОДЈЕЛУ

1. Додатне ознаке о посебним ризицима

1.1. Посебни ризици за људе (RSh)

RSh 1 Токсично у контакту са очима.

RSh 2 Може изазвати фотосензибилизацију.

RSh 3 У контакту са парама изазива опекотине коже и очију, а у контакту са течношћу изазива промрзLINE.

1.2. Посебни ризици за животну средину (RSe)

Нема додатних ознака ризика.

2. Критеријуми за додјелу додатних ознака о посебним ризицима

2.1. Критеријуми за додјелу додатних ознака о посебним ризицима за људе

RSh 1 Токсично у контакту са очима. Ознака се наводи на етикети средства за заштиту биља ако испитивање иритације ока на експерименталним животињама покаже јасно видљиве знакове системске токсичности (примјера ради: симптоме инхибиције холинестеразе) или смртност експерименталних животиња, што може бити посљедица апсорпције активне материје кроз слузницу ока. Ознака се наводи и у случајевима када постоје докази да код људи долази до системске токсичности послије контакта са очима.

У наведеним случајевима на етикети средства за заштиту биља наводи се и начин заштите очију, у складу са Прилогом II овог правилника.

RSh 2 Може изазвати фотосензибилизацију. Ознака се наводи на етикети ако постоје експериментални докази или докази о томе да изложеност људи средства за заштиту биља изазива фотосензибилизацију. Ознака мора да се наведе и када средство за заштиту биља садржи 1 % или више (m/m) активне материје или додатка који код људи изазива фотосензибилизацију.

У наведеним случајевима на етикети средства за заштиту биља наводе се и мјере личне заштите при примјени средства за заштиту биља, у складу са Прилогом II овог правилника.

RSh 3 У контакту са парама изазива опекотине коже и очију, а у контакту са течношћу изазива промрзLINE.

Ознака се наводи на етикети средства за заштиту биља формулисаног у облику течног гаса.

У том случају наводе се и мјере личне заштите при примјени таквог средства за заштиту биља, у складу са Прилогом II овог правилника.

Када су средству за заштиту биља већ додјелене ознаке R34 и R35, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, **RSh 3** ознака се не наводи.

2.2. Критеријуми за додјелу додатних ознака за посебне ризике за животну средину

Нема додатних ознака ризика.

ПРИЛОГ II

ДОДАТНЕ ОЗНАКЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА ЉУДИ, ЖИВОТИЊА И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ЊИХОВУ ДОДЈЕЛУ

1. Додатне ознаке безбједности

1.1. Опште додатне ознаке безбједности

На етикети свих средстава за заштиту биља мора се навести сљедећа ознака која се, према потреби, допуњује текстуалним дијелом у загради:

SP 1 Спријечити загађење вода са средствима за заштиту биља или његовом амбалажом (Уређаје за примјену средстава за заштиту биља не чистити у близини површинских вода/Спријечити загађење одводних канала са пољопривредних површина и путева).

1.2. Посебне додатне ознаке безбједности

1.2.1.1. Посебне додатне ознаке безбједности за кориснике (SPo)

Поред ознака безбједности, у складу са прописима о хемикалијама, на етикети средстава за заштиту биља може да се наведе ношење одговарајуће личне заштитне опреме за кориснике, као што су комбинезони, кецеље, рукавице, чврста обућа, гумене чизме, заштита за лице, чврсто пријањајуће наочале, капа, капуљача или посебна врста респиратора.

На етикети средстава за заштиту биља могу да се наведу и послови за чије вршење се одређује ношење одговарајуће личне заштитне опреме, као што су послови мијешања, пуњењења уређаја за примену средстава за заштиту биља, послови руковања концентрованим средствима за заштиту биља, примјена или третирање раствореног средства за заштиту биља, руковање третираним биљем или земљиштем или улазак на третирану површину.

Такође, на етикети средстава за заштиту биља могу да се наведу и посебни услови за обављање одређених послова, а који могу да замијене ношење одговарајуће личне заштитне опреме ако пружају једнак или већи ниво заштите, као што су:

- a) за пуњење резервоара уређаја за примену средстава за заштиту биља мора се користити затворени систем преноса,
- b) у току примјене средстава за заштиту биља корисник мора радити у затвореној кабини (опремљеној системом за климатизацију/филтрирање ваздуха),
- c) машинско управљање уређајима може замијенити личну заштитну опрему ако обезбеђује једнак или виши стандард заштите.

SPo 1 У случају контакта са кожом, средства за заштиту биља уклонити сувом крпом и испрати кожу већом количином воде.

SPo 2 Послије примјене средстава за заштиту биља опрати заштитну одјећу.

SPo 3 Послије примјене средстава за заштиту биља не удисати дим и одмах напустити третирано подручје (фумигација).

SPo 4 Амбалажу отворити на отвореном мјесту и у сувим условима.

SPo 5 Прије поновног уласка детаљно провјетрити третиране површине/стакленике (треба навести вријеме) док се депозит примјењеног средстава за заштиту биља не осуши.

1.2.1.2. Посебне додатне ознаке безбједности за заштиту животне средине (SPe)

SPe 1 Због заштите подземних вода/организама у земљишту не употребљавати ово или друго средство које садржи (наводи се активна материја или групе активних материја, гдје је битно) више од (наводи се временски размак или број третирања).

SPe 2 Због заштите подземних вода/водених организама не употребљавати на (треба навести тип земљишта или друге посебне услове) земљишту.

SPe 3 Због заштите водених организама/нециљаног биља/нециљаних зглавкара/инсеката треба поштовати зоне безбједности од (треба навести раздаљину) до непољопривредне/водене површине.

SPe 4 Због заштите водених организама/нециљаног биља не примјењивати на непропусним површинама као што су асфалт, бетон, камене коцке за поплочавање, жељезничке пруге и друге површине на којима постоји велика могућност површинског отицања (спирања).

SPe 5 Због заштите птица/дивљих врста сисара средство за заштиту биља се мора примјенити уз инкорпорацију у земљиште, укључујући и крајње редове.

SPe 6 Због заштите птица/дивљих врста сисара расуто средство за заштиту биља треба уклонити.

SPe 7 Не примјењивати у вријеме парења птица.

SPe 8 Опасно за пчеле/Ради заштите пчела и других опрашивача не третирати усјев за вријеме цвјетања/Не примјењивати у вријеме испаше пчела/Склонити или покрити кошницу у току примјене и одређено вријеме (треба навести вријеме) након примјене/Не примјењивати у вријеме цвјетања корова/Одстранити корове прије цвјетања/Не примјењивати средстава за заштиту биља прије (треба навести вријеме).

1.2.1.3. Посебне додатне ознаке безбједности које се односе на добру пољопривредну праксу

SPe 1 Због спрјечавања појаве резистентности не примјењивати ово или друго средство за заштиту биља које садржи (наводи се активна материја или група активних материја) више од (треба навести размак између третирања или број третирања).

1.2.1.4. Посебне додатне ознаке безбједности за родентициде (SPr)

SPr 1 Мамци се постављају на начин да се спријечи конзумирање мамаца од стране других животиња. Мамке у облику блокова треба поставити тако да их глодари не могу разносити.

SPr 2 Третирано подручје у вријеме примјене мора бити означено. Мора бити наведена опасност од тровања (примарног и секундарног) антикоагулантима, као и одговарајући антидот.

SPr 3 Угинуле глодаре у току примјене треба свакодневно уклањати. Угинули глодари се не смију одлагати у канте за комунални отпад или на депонијама комуналног отпада.

2. Критеријуми за додјелу посебних додатних ознака безбједности

2.1. Критеријуми за додјелу посебних додатних ознака безбједности за кориснике (SPo)

SPo 1 У случају контакта са кожом, средства за заштиту биља уклонити сувом крпом и испрати кожу већом количином воде.

Ознака се додјељује средствима за заштиту биља која садрже материје које могу бурно реаговати са водом, као што су соли цијанида или алуминијум фосфид.

SPo 2 После примјене средстава за заштиту биља опрати заштитну одјећу.

Ознака се препоручује када је ради заштите корисника потребно ношење заштитне одјеће. Ознака је обавезна за сва средства за заштиту биља која су класификована као Т или Т+, у складу са прописима којима се уређују хемикалије.

SPo 3 После примјене средстава за заштиту биља не удисати дим и одмах напустити третирано подручје (фумигација).

Ознака се може додијелити средствима за заштиту биља која се примјењују као фумиганти и када употреба маске за дисање није довољна.

SPo 4 Амбалажу отворити на отвореном мјесту и у сувим условима.

Ознака се додјељује средствима за заштиту биља која садрже активне материје које могу бурно реаговати са водом или влажним ваздухом, као што је алуминијум фосфид или која садрже материје које су самозапљиве као што су (алкилбис-) дитиокарбамати. Ознака може да се додијели и испарљивим средствима за заштиту биља која су класификована као R20, R23 или R26, у складу са прописима којима се уређују хемикалије. У појединачним случајевима мора се затражити стручно мишљење како би се процијенило да ли су својства формулације и амбалаже таква да представљају опасност за корисника.

SPo 5 Прије поновног уласка детаљно провјетрити третиране површине/стакленике (треба навести вријеме) док се депозит примјењеног средства за заштиту биља не осуши.

Ознака се може додијелити средствима за заштиту биља која се примјењују у стакленицима или другим затвореним просторима као што су складишта.

2.2. Критеријуми за додјелу посебних додатних ознака безбједности за заштиту животне средине (SPe)

SPe 1 Због заштите подземних вода/организама у земљишту не употребљавати ово или друго средство за заштиту биља које садржи (треба навести активну материју или групу активних материја, када је то битно) више од (треба навести временски размак или број третирања).

Ознака се додјељује средствима за заштиту биља за која је одређено да је за једно или више третирања наведених на етикети потребно предузети мјере за смањење ризика од накупљања средстава за заштиту биља у земљишту, од штетних ефеката на кишне глисте или друге организме који живе у земљишту или микрофлору земљишта и/или мјере за смањење или избјегавање ризика загађења подземних вода.

SPe 2 Због заштите подземних вода/водених организама не употребљавати на (треба навести тип земљишта или друге посебне услове) земљишту.

Ознака може да се додијели као мјера за смањење ризика од могућег загађења подземних или површинских вода у осјетљивим условима (примјера ради: због типа земљишта, топографије или дренажног земљишта) ако процјена средстава за заштиту биља, која је извршена за једну или више примјена наведених на етикети, показује да је потребно предузети мјере за смањење ризика од неприхватљивих ефеката.

SPe 3 Због заштите водених организама/нециљаног биља/нециљаних зглавкара/инсеката треба поштовати зоне безбједности од (треба навести раздаљину) до непољопривредне/водене површине.

Ознака се додјељује да би се заштитило нециљано биље, нециљани зглавкари и/или водени организми, ако процјена средстава за заштиту биља, која је извршена за једну или више примјена наведених на етикети, показује да је потребно предузети мјере за смањење ризика од неприхватљивих ефеката.

SPe 4 Због заштите водених организама/нециљаног биља не примјењивати на непропусним површинама као што су асфалт, бетон, камене коцке за поплочавање, жељезничке пруге и друге површине на којима постоји велика могућност површинског отицања (спирања).

У зависности од начина примјене средстава за заштиту биља, ознака се може додијелити за смањење ризика од површинског отицања (спирања) ради заштите водених организама или нециљаног биља.

SRe 5 Због заштите птица/дивљих врста сисара средство за заштиту биља се мора примјенити уз инкорпорацију у земљиште, укључујући и крајње редове.

Ознака се додјељује средствима за заштиту биља у облику гранула или пелета која је потребно унијети (инкорпорирати) у земљиште да би се заштитиле птице или дивљи сисари.

SPe 6 Због заштите птица/дивљих врста сисара расуто средство за заштиту биља треба уклонити.

Ознака се додјељује средствима за заштиту биља у облику гранула или пелета које је потребно уклонити да би се избјегло да их птице или дивљи сисари конзумирају. Препоручује се за сва средства за заштиту биља у облику чврстих формулација која се примјењују неразријеђена.

SPe 7 Не примјењивати у вријеме парења птица.

Ознака се додјељује ако процјена средстава за заштиту биља, која је извршена за једну или више примјена наведених на етикети, показује да је потребно предузети мјере за смањење ризика.

SPe 8 Опасно за пчеле/Ради заштите пчела и других опрашивача не третирати усјев за вријеме цвјетања/Не примјењивати у вријеме испаше пчела/Склонити или покрити кошницу у току примјене и одређено вријеме (треба навести вријеме) након примјене/Не примјењивати у вријеме цвјетања корова/Одстранити корове прије цвјетања/Не примењивати средства за заштиту биља прије (треба навести време).

Ознака се додељује средствима за заштиту биља за која је извршена процјена, за једну или више примјена наведених на етикети, показала да је потребно предузети мјере за смањење ризика да би се заштитиле пчеле или други инсекти опрашивачи. У зависности од начина примјене средстава за заштиту биља може да се одабере одговарајући текстуални дио уз ознаку да би се смањила опасност за пчеле и друге инсекте опрашиваче и њихова легла.

2.3. Критеријуми за додјелу посебних додатних ознака безбједности које се односе на добру пољопривредну праксу (SPa)

SPa 1 Због спречавања појаве резистентности не примјењивати ово или друго средство за заштиту биља које садржи (треба навести активну материју или групе активних материја) више од (треба навести размак између третирања или број третирања).

Ознака се додјељује ако је такво ограничење потребно да би се ограничио ризик од развоја резистентности.

2.4. Критеријуми за додјелу посебних додатних ознака безбједности за родентициде (SPr)

SPr 1 Мамци се постављају на начин да се спријечи конзумирање мамаца од стране других животиња. Мамке у облику блокова треба поставити тако да их глодари не могу разносити.

Да би се обезбједила правилна примјена, ознака мора да се налази на истакнутом мјесту на етикети, тако да се у највећој могућој мјери искључи могућност погрешне примјене од стране корисника.

SPr 2 Третирано подручје у вријеме примјене мора бити обиљежено. Мора бити наведена опасност од тровања (примарног и секундарног) антикоагулантима, као и одговарајући антидот.

Ознака се мора налазити на истакнутом мјесту на етикети тако да се у највећој могућој мјери избјегне ризик од случајног тровања.

SPr 3 Угинуле глодаре у току примјене треба свакодневно уклањати. Угинули глодари се не смију одлагати у канте за комунални отпад или на депонијама комуналног отпада.

Да би се избјегло секундарно тровање животиња, ова се ознака додјељује свим родентицидима који садрже антикоагуланте као активне материје.